

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor VWS
Postbus 20018
2500 EA 'S- GRAVENHAGE

Onderwerp

Wet Langdurige Zorg, schriftelijke inbreng Wlz

Datum	Referentie	Inlichtingen bij
23 juni 2014	14-0370	Dorien Kloosterman, d.kloosterman@iederin.nl tel.: (06) 46291032

Geachte Kamerleden

In vervolg op de gezamenlijke brief over eigen regie in de WLZ van de cliëntorganisaties en ActiZ vragen we nog graag uw aandacht voor een aantal onderwerpen die voor onze achterban relevant zijn. Dit met het oog op de schriftelijke inbreng.

Ieder(in) heeft geconstateerd dat op een aantal voor ons belangrijke thema's vragen zijn gesteld aan de staatssecretaris. De antwoorden stellen ons niet gerust. De Wlz betekent in deze vorm eerder *minder* eigen regie voor de betrokken mensen in plaats van *meer*.

Eigen regie en keuzevrijheid

In het wetsvoorstel is er tot onze teleurstelling weer sprake van het oude systeemdenken. De wet gaat uit van het zorgaanbod in plaats van de wensen/keuzevrijheid van de cliënt en van controle en toezicht in plaats van ruimte en vertrouwen. Op onderdelen is deze wet zelfs een stap terug vergeleken met de bestaande AWBZ. De cliënt mag kiezen uit ZIN, VPT of PGB. Maar vervolgens zijn er knellende afspraken met zorgkantoren waardoor een cliënt niet kan kiezen voor ZIN bij de door hem gewenst aanbieder. Als een aanbieder geen PVT wenst te leveren, wordt hij gedwongen tot verblijf in de instelling.

Is de staatssecretaris met ons van mening dat de eigen regie van mensen het uitgangspunt moet zijn bij de organisatie en financiering van de langdurige zorg en ondersteuning?

In de nota n.a.v. verslag Wlz schrijft de staatssecretaris dat invoering van de WLZ het sluitstuk is van de Hervorming langdurige zorg.

Is de staatssecretaris echt van mening dat de invoering van de Wlz het sluitstuk is van de Hervorming langdurige Zorg? Of beschouwt hij de Wlz juist als de basis en voorliggende voorziening voor mensen die afhankelijk zijn van langdurige zorg?

Voorwaarden voor eigen regie

Toegang

Mensen moeten toegang krijgen tot de Wlz wanneer valt aan te nemen dat zij levenslang zorg en ondersteuning nodig hebben.

Is de staatssecretaris met ons van mening dat mensen toegang krijgen tot de Wlz wanneer valt aan te nemen dat zij levenslang zorg en ondersteuning nodig hebben of 24 uur per dag toezicht (al dan niet met hulp van mantelzorgers of familie)?

Persoonlijk plan

Is de staatssecretaris met ons van mening dat het persoonlijk plan dat in samenspraak tussen cliënt en zorgverlener tot stand komt – binnen de bandbreedte van de indicatie – de basis moet zijn voor de persoonsvolgende financiering?

Is de staatssecretaris van mening dat mensen in principe zelf moeten kunnen kiezen tussen zorg thuis of zorg in een instelling?

*Is de staatssecretaris van mening dat **niet** de zorginkoopafspraken van het zorgkantoor maar de wensen van mensen over de invulling van (wellicht de laatste jaren van) hun leven bepalend moeten zijn bij de organisatie en financiering van zorg.*

Is de staatssecretaris van mening dat dit in ieder geval moet gelden voor mensen die levenslang en levensbreed afhankelijk zijn van WLZ zorg en ondersteuning?

Onafhankelijke cliëntondersteuning

Het is belangrijk dat cliënten zelfstandig een beroep kunnen doen op onafhankelijke en professionele cliëntondersteuning. Dit is ondersteuning die los staat van de belangen van zorgkantoren en aanbieders en die naast de cliënt staat in het zoeken van een passende oplossing. In de wet moet conform de Wmo 2015 expliciet worden opgenomen dat deze functie beschikbaar is voor zowel het indicatiegesprek, het persoonlijke plan, als voor de bespreking van het zorgplan tussen aanbieder en verzekerde.

Is de staatssecretaris van mening dat de beschikbaarheid van onafhankelijke cliëntondersteuning ook voor mensen die gebruikt maken van WLZ van groot belang is?

Op welke wijze kan de beschikbaarheid en toegang tot een onafhankelijke cliëntondersteuning goed geregeld worden?

Beschikbaarheid van geschikte woningen

Ieder(in) heeft kennisgenomen van de gezamenlijke brief minister Blok en staatssecretaris van Rijn over de Transitieagenda Langer zelfstandig wonen. We vinden dat alle mogelijkheden moeten worden aangegrepen om voldoende woonruimte te realiseren voor mensen met een beperking.

*Vraag: zijn er nu belemmeringen voor AWBZ-instellingen om vrijkomende woonruimte geschikt te maken voor verhuur die losstaat van de Wlz? Op welke wijze kunnen VWS en BZK bijdragen aan het sneller beschikbaar komen van geschikte woningen op de particuliere markt waarbij zorg en ondersteuning vanuit Wmo of Wlz geboden kunnen worden?
Welke ambities hebben VWS en BZK om te zorgen voor toegankelijke en geschikte woningen om langer thuis wonen te realiseren?*

Zorgpunten en onduidelijkheden

Enige ondoelmatigheid

Bij 'enige ondoelmatigheid' gaat het in de huidige AWBZ vooral om minderjarige of jongvolwassen thuiswonende budgethouders met een indicatiebesluit op basis van functies en klassen. Het betreft hier over het algemeen indicatiebesluiten met een hogere urenomvang dan is opgenomen in de hoogste zorgzwaartepakketten. In de Wlz is het mogelijk gebruik te maken van zgn. meerzorg. Onduidelijk is of deze cliënten eerst overgaan naar de Jeugdwet op grond van hun huidige indicatie en vervolgens terecht komen in de Wlz, of dat deze groep apart wordt geïnformeerd en hun huidige indicatie wordt omgezet in een ZZP.

*Kan de staatssecretaris aangeven of het Zorginstituut Nederland (Zin) reeds gevraagd is een advies uit te brengen over de zorgprofielen. Zo ja, kan die adviesopdracht met de Kamer worden gedeeld. Zo nee, kan de Kamer betrokken worden bij de formulering van de opdracht aan het Zin. Kan de staatssecretaris ervoor zorgen dat de cliëntenorganisaties betrokken worden bij de advisering door het Zin over de zorgprofielen?
Wordt de meerzorgprocedure zoals wij die nu kennen onderdeel van de nieuwe zorgprofielen? Betekent dit dat altijd het Centrum voor Consultatie en Expertise betrokken zal worden bij een aanvraag, ook wanneer het gaat om bovengebruikelijke zorg voor zeer ernstig meervoudige kinderen/ jongeren en er geen gedrag ten grondslag ligt aan de aanvraag? Kan de staatssecretaris aangeven wanneer de regeling gebruikelijke zorg uitgewerkt is? Kan de staatssecretaris aangeven hoe hij deze groep zal informeren en in hoeverre op ondersteuning gerekend kan worden bij het ingewikkelde proces betreffende het aanvragen van meerzorg?
Kan de staatssecretaris ervoor zorgen dat de cliëntenorganisaties betrokken worden bij de verdere uitwerking van de beleidsregel gebruikelijke zorg?*

Budgetgarantie PGB verdampt volledig

Voor een groep mensen die vallen onder de categorie mensen met budgetgarantie staat in de wet dat gemaakte afspraken worden gerespecteerd. Echter: het is niet langer mogelijk om een functie in ZIN en de rest in PGB te ontvangen. Dit betekent dat alle mensen met PGB (en budgetgarantie) en dagbesteding in ZIN (ruim de helft van alle mensen met budgetgarantie) in één klap de budgetgarantie zien vervallen als zij dagbesteding in PGB moeten regelen. Zij krijgen er geen geld bij, maar moeten daarvoor de budgetgarantie gebruiken. Voor wooninitiatieven en Thomashuizen kan dit dramatische gevolgen hebben.

Voorbeeld

Anneke heeft een PGB (van € 31.600 ZZP en 18.400 budgetgarantie) van € 50.000 en woont in een kleinschalig ouderinitiatief. Haar dagbesteding wordt in ZIN geleverd door een aanbieder in de buurt. Vanaf 2015 moet zij de dagbesteding en het vervoer ook met het PGB inkopen, terwijl ze daar dan geen extra geld voor krijgt! De aanbieder vraagt voor de dagbesteding € 23.350 inclusief vervoer, conform huidige PGB tarieven. Haar PGB is vanaf januari nog € 47.000 (inclusief dagbesteding). Het gevolg is dat er veel minder geld overblijft voor de ondersteuning in het ouderinitiatief, namelijk: € 26.500.

Wooninitiatieven zijn in 2011 massaal in actie gekomen tegen de afbouwregeling. Er zijn toen garanties gegeven. Deze garanties blijven echter alleen bestaan voor mensen die 'toevallig' in het verleden ervoor hebben gekozen om zowel de woonbegeleiding als de dagbesteding via PGB te verzilveren. Dat kan en mag niet gebeuren! Er zijn 5500 mensen met het recht op budgetgarantie (Zie MvT blz. 110) Kleine inschatting is dat het gaat om ongeveer 50 % - dus bijna 3000 mensen - die met deze problemen te maken krijgen .

Vraag: hoeveel mensen van de 5500 mensen met budgetgarantie hebben een combinatie van ZIN en PGB? Is de staatssecretaris bereid om ook voor deze mensen de budgetgarantie te laten bestaan, zoals wordt genoemd in de MvT blz 110 'Bij de invoering van de Wlz worden deze afspraken geëerbiedigd'?

Eigen bijdrage VPT

In de Wlz wordt ervoor gekozen alle eigen bijdragen te laten innen via het CAK. Voor mensen met een PGB, die een lage eigen bijdrage betalen, wordt een korting toegekend van € 136,00 ten opzichte van mensen met een VPT. (zie blz. 9 nota n.a.v. verslag Wlz). Er zijn echter veel mensen die op dit moment op basis van scheiding wonen en zorg te maken hebben met een ZZP dat is geëxtramuraliseerd naar functies en klassen. Ook zij betalen de minimale eigen bijdrage van € 20,00 afhankelijk van het inkomen. Zij zullen waarschijnlijk overgaan naar een VPT en moeten vanaf 1 januari een eigen bijdrage betalen van € 136,00. Dat is een stijging van bijna **700%**.

Is de staatssecretaris bereid om aan cliënten die nu een lage eigen bijdrage betalen op grond van een omgekat ZZP, dezelfde korting toe te kennen als aan mensen met een PGB?

Is de staatssecretaris van mening dat het doorrekenen van zogenaamd vrijwillige eigen bijdragen aan cliënten zoveel mogelijk voorkomen moet worden?

Kortdurend verblijf

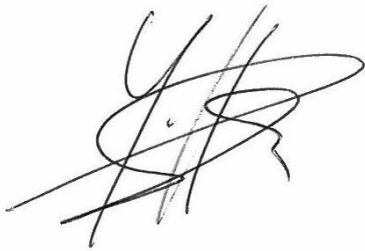
In de Wlz bestaat geen aanspraak meer op kortdurend verblijf. Echter in zowel de MvT als nota n.a.v. verslag lezen wij op blz. 120 dat de zorg die wordt geboden tijdens het logeren, blijft bestaan. Budgethouders ontvangen in juli een bulletin waarin expliciet staat dat logeren niet langer betaald mag worden uit PGB. Wel de geboden verzorging en begeleiding. Dat betekent dat het verblijf, de hotelmatige kosten, uit eigen zak betaald moeten worden. Mantelzorgers worden hierdoor sterk gedupeerd als er voor respijtzorg wordt gekozen. Immers; de gewone woonlasten lopen ook door als iemand af en toe een weekend gaat logeren. Logerenhuizen zijn dure voorzieningen vanwege aanpassingen e.d.

Wat gaat de staatssecretaris er aan doen om met name ouders van ernstig meervoudige kinderen die onder de Wlz vallen te ontzien?

Tot slot

Ieder(in) wil een Wlz die mensen echt de mogelijkheid biedt om hun eigen leven vorm te geven. Wij roepen de Kamer op dit ook echt te realiseren.

Met vriendelijke groet,

Illya Soffer
directeur